

Molenpraatje

Het woord 'droog' in samengestelde woorden kan vaak in verband worden gebracht met de molens.

'Droogmakerij'

Een droogmakerij is een bemalen gebied (polder) dat van oorsprong een meer of ander groot open water was. Aangezien een droogmakerij volledig naar menselijk inzicht kon worden ingericht, is het een ultieme vorm van een cultuurlandschap.

De oudste Hollandse droogmakerijen dateren uit de eerste helft van de zestiende eeuw. Het betreft in die tijd kleine meertjes in Noord-Holland die experimenteel worden drooggelegd. De eerste grote droogmakerij, de Zijpe, valt aan het einde van de zestiende eeuw droog. Bekender zijn echter de zeventiende-eeuwse en latere droogmakerijen, waarvan de Beemster (1608-1612) de eerste belangrijke was. De polder staat sinds 1999 op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. Om de Beemster droog te malen waren destijds 62 molens nodig!

Lange tijd was de belangrijkste reden en motivatie voor het droogmaken van meren en plassen het tekort aan landbouwgrond, zeker in het westen van Nederland. De jongste droogmakerijen in Flevoland hebben echter ook een belangrijke woonfunctie (als ontlasting van de drukke Randstad) en een natuur- en recreatiefunctie gekregen.

Wist u dat droogmakerijen nergens zoveel voorkomen als in Nederland? Maar liefst 95% van het oppervlak van alle Europese droogmakerijen ligt in Nederland.

'Droogschuur'

Bij een papiermolen hoort een droogschuur. De natte papieren vellen gaan eerst door de natpers dan door een droogpers. Vervolgens worden de vellen over lange latten te drogen gehangen. Deze methode van papiermaken is nog te zien op molen 'De Schoolmeester' in Westzaan.

'Droogmolen'

De was hangt bij de molenaar thuis aan de molen, een droogmolen wel te verstaan. Door het gebruik van de wasdroger, kijken veel jonge kinderen met geïnteresseerde verbazing inmiddels ook naar deze molen.

Nelleke Spaargaren, redactie

Openingstijden: dinsdag: 13.00 – 16.30 uur
zaterdag: 13.00 – 16.00 uur
Tijdens de opening bereikbaar tel: 0297 346012

Korenmolen De Leeuw is te vinden in de Zijdstraat te Aalsmeer.

Uit de winkel

'Vooges logisch'

Iedere week betreft bakkerij Vooges meel dat gemalen is in korenmolen De Leeuw om daarmee het speciale brood 'Vooges logisch' (meer dan biologisch) van te bakken.

Op vrijdag en zaterdag is dit heerlijke ambachtelijke brood (ambachtelijk geteelde granen, ambachtelijk gemalen en ambachtelijk gebakken) in de bakkerswinkel te verkrijgen. Van dit speciale oer-aalsmeerse (bruine) brood wordt maar een beperkte hoeveelheid gebakken. Wie dus een brood wil bemachtigen doet er goed aan op vrijdag of zaterdag er vroeg bij te zijn.

Korenmolen de Leeuw is blij met deze promotie van ons meel.

Meer informatie over Korenmolen De Leeuw kunt u vinden op www.molen-deleeuw-aalsmeer.nl

"Meel van de Leeuw" nr.24, juli 2011

Korenmolen "De Leeuw"

Aalsmeer
www.molen-deleeuw-aalsmeer.nl

Beste Molenvrienden,

Nederland heeft een prachtig voorjaar gehad waarvan veel mensen hebben kunnen genieten van de wolkenloze luchten. Geen regen, geen wind, prachtig weer met iedere dag zon, het leek niet op te kunnen! Maar geen wind betekent ook dat de molen niet kan draaien. En geen draaiende molen staat gelijk aan geen meel!

Gelukkig kwam er op tijd verandering in het weer en was er juist op 30 april genoeg wind om te kunnen malen. Op Koninginnedag draaiden de wieken van korenmolen De Leeuw er lustig op los. Met de strak blauwe lucht en het 'zingen' van de molenstenen was het echt genieten voor de molenaar, de bezoekers en de gewone voorbijganger. Er was die dag voldoende windkracht om in recordtijd de voorraad weer aan te vullen. En het werd ook een record en wel 600 kg graan gemalen op één dag!

In deze 24ste uitgave van 'Meel van de Leeuw' gaat het dit keer niet alleen over wind, maar ook over droog en nat, dat niet alleen de molenaars maar ook andere beroepsgroepen de afgelopen tijd in ons land heeft bezighouden. Ik wens u veel leesplezier.

Leo Bertoen, voorzitter

Drukke in het centrum van Aalsmeer en in Uithoorn

Op zaterdag 3 september wordt in Aalsmeer de (corso) braderie gehouden en is molen De Leeuw geopend van tien uur in de ochtend tot vier uur in de middag.

Zaterdag 10 September is de dag van de Pramenrace en ook dan zal het druk zijn in het centrum. Het is op die dag bovendien Open Monumentendag en dan is de molen gratis te bezichtigen tussen tien en vier uur.

Niet alleen in Aalsmeer zijn op 10 september producten van De Leeuw te koop, maar ook in Uithoorn. Onze molen is gevraagd mee te doen aan een streekmarkt in Uithoorn. Ongeveer dertig kramen zullen allerlei regionale producten aanbieden, met daarbij extra aandacht voor eetbare zaken in de vorm van een proeverij.

Jan Ran, secretaris

Nat en droog Nederland

Waarom is Nederland hèt molenland?

Dat is niet alleen vanwege het aantal molens want in andere landen zijn er ook vaak nog honderden te zien. Nederland is echter het molenland bij uitstek omdat de molen symbolisch is voor onze strijd tegen het water. De molen als symbool van de wijze waarop het Nederlandse landschap door de mens is gecreëerd trekt nog steeds honderdduizenden buitenlanders. De molen is met de tulp en de klomp het "landmark" van ons land.

Nat en droog op Korenmolen De Leeuw

Droogte is krimp.

Na de restauratie in de periode 1993-'96 bleef het in Korenmolen De Leeuw te nat. Het regenwater dat tegen de muren sloeg, kwam door de vernieuwde poreuze voegen naar binnen. Ook het vele water dat van de rieten kap langs de muren een weg naar beneden zocht, maakte het er niet beter op. In de (onverwarmde) molen was het optrekkende vocht een probleem.

Op al die vochtigheidsproblemen is alweer enige tijd geleden actie ondernomen. Een goot onder de rieten kap en drainage rondom de molen heeft hieraan een einde gemaakt zodat water en vocht geen probleem meer vormen. Ook het door het vocht beschadigde stucwerk is vernieuwd.

Toch duurt het heel lang voordat een (onverwarmde) molen echt droog genoemd kan worden. De afgelopen periode van droogte heeft naar verwachting definitief een eind gemaakt aan het vochtprobleem. Korenmolen De Leeuw is nu krukdroog.

Te nat is dan niet goed, maar te droog kan ook problemen veroorzaken. Door de droogte krimpt het houtwerk, met het gevaar dat er iets los kan gaan zitten en een goede werking van de molen kan daardoor in gevaar komen. Voordat de molenaar de molen in zijn werk zet, wordt de hele molen dan ook grondig geïnspecteerd en gecontroleerd. Tijdens de afgelopen periode van droogte extra werk voor de molenaar.

Nat en droog graan

Droog graan is stuifgraan.

Om graan goed te kunnen malen, moet het een bepaalde vochtigheidsgraad hebben. Te droog graan stuift en wordt 'stuk' gemalen. 'Stuk' hier in de betekenis van 'niet bruikbaar' om er brood van te bakken. De droogte heeft ook invloed op de graanprijs. Wat de oogst van 2011 zal gaan opbrengen is nog niet bekend, maar er kan inmiddels wel vanuit worden gegaan dat door de droogte in het begin van 2011 het geen goed jaar zal worden voor de boeren en dat de inkoopsprijs van het graan zeker zal gaan stijgen. Voorlopig is dat ook voor Korenmolen De Leeuw nog een vraag. Wel zij, in 2010 wereldwijd de graanprijzen al flink gestegen.

Nat en droog riet

Brand?

'Is of de rietkap van de molen brandgevaarlijk?' Een vraag die veel wordt gesteld door bezoekers aan de molen. Uiteraard is de rietlaag van de molen gevoelig voor brand. Molenaars en vrijwilligers zijn op Korenmolen De Leeuw daarom extra alert op het voorkomen van brand. Dat geldt zeker bij de jaarswisseling, vandaar dat er politieverordening is die het afsteken van hoogvuurwerk verbiedt in een aangegeven gebied rond de molen.

Als het hard waait en de molen gevangen moet worden (stilgezet), kan de vang (rem) warm lopen op het bovenwiel. In geval van een metalen vang, kunnen er vonken afvliegen. Bij dat soort molens is in de kap een voorziening aangebracht om te voorkomen dat deze vonken in het droge riet terecht komen. Er bestaat ook een mogelijkheid om het riet met een brandwerende stof te impregneren. Wel zo veilig, maar....dit reduceert levensduur van de rietbedekking met tweederde (10 jaar in plaats van 30 jaar).

Bij Korenmolen de Leeuw, die is ervoor gekozen deze behandeling niet te doen. Dit is niet de enige reden waarom in de molen niet gerookt mag worden!

Molenexcursie op zaterdag 13 augustus

Vrijwilligers en donateurs zijn van harte welkom om mee te gaan. Het programma en de contacten met de te bezoeken molens zijn in voorbereiding. Zodra het programma bekend is volgt hierover nader bericht aan diegenen die zich daarvoor hebben opgegeven.

Graag opgeven aan de secretaris: janran@xs4all.nl